

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Égész évre 10 1. — kr.
Félévre 5 " " "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy órára 1 " " "

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA**
Kiadók: **HOFFMANN** és **KRONOVITZ**

Hirdetési díj:

Hasznosított hasznosított sorok 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többi szerkesztés alkalmán szerinti jutányos áron vetetnek föl. Bélyeg-díj minden külön bejegyzésért 30 kr.

A kereskedelmi szerződések megújítása.

Debreczen, márczius 23.

Ausztriában két egymással homlok-egyenest ellenkező mozgalom foglalkoztatja a közvéleményt. Az egyik a politikai, illetve nemzetiségi pártok élet-halál harca, a másik a kereskedelmi szerződések előkészítése érdekében kifejtett élénk tevékenység.

A kereskedelmi szerződések megújításának előkészítése végtelen megindult mozgalom már annyira fejlődött, hogy úgy az osztrák ipar-egyesület, mint a bécsi mezőgazdasági társaság által Bécsben felállítandó központ közelebb már megkezdte működését. Az osztrák kereskedelmi és földmívelési miniszterek nemcsak jóváhagyták ezen központi helyek működési programját, de azokat anyagi segélyben is részesítik és kijelentették, hogy az intézet működését, bizonyos előfeltételek mellett, üdvösnék tartják. Ekként eme központi helyek nem lesznek pusztán magánintézmények, hanem a kormány hatékony támogatása mellett működő, állandó intézeteknek tekintendők.

A központi helyek mindenekelőtt a ma fennálló kereskedelmi szerződések hatásának eredményét igyekeznek megállapítani és e célból számbaveszik Ausztria és Magyarország termelő és

fogyasztó-képességét, összeállítják a bel-és külföldi szállítási tarifákat, egybegyűjtik az állategészségügyi intézkedéseket, megállapítják a termelő-államok szolgáltatási képességét és a fogyasztó államok fogyasztási igényét és érintkezésbe lépnek nemcsak a hazai, de a külföldi érdekképviselőkkel is. Az egybegyűjtött anyag alapján indulnak meg aztán a központi helyek által összehívandó ankéték tanácskozásai a fölött, hogy minő alapelvek szolgálnak a fennálló kereskedelmi szerződések megújítása, illetve módosítása bázisul.

Tervbe van véve egy minimális védvám-tarifák felállítása a mezőgazdasági és erdőtermékek érdekei szempontjából és ez a tarifa képezni a jövőbeli vámrendszer gerincoszlopát, olyképp, hogy azon államoknak, melyekkel kereskedelmi szerződések kötünk, a védvám-tarifák tételére nézve tennék az ellenszolgáltatásnak megfelelő engedményeket.

Irigyeljük az osztrák érdekképviselők agitációját, melyek kereskedelmi szerződések megújításának előkészítése terén már ennyire előrehaladtak, de másfelől félünk attól, hogy az osztrák kormány támogatását is élvező központi helyek Magyarország gazdasági érdekeinek háttérbe szorítását fogják főcéljuknak tekinteni. A mi érdekeink tudvalevőleg Ausztria érdekeivel sok tekintetben

ellentétesek; amaz iparos-, mi földmívelő-állam vagyunk; ott az ipar alkalmas a világverseny felvételére, míg nálunk védelmet igényel. A magyar kereskedelem önállóságra törekszik, míg az osztrákok hagyományos célja az, hogy e törekvésnek útját állja.

Nagyon természetes ezeknél fogva, hogy a kereskedelmi szerződések reformját előkészítő osztrák érdekképviselők által kidolgozandó tervek mind oda fognak irányulni, hogy Ausztria ipara egyfelől piacokat nyerjen, mezőgazdasága ellenben megvédessék. Kétséget nem szenved, hogy a velünk érdekelletben álló osztrák központi helyek a tulajdonképeni cél nem fogják jobbra ütni, hanem röpiratokban, szónoklatokban elhitetni igyekeznek majd velünk-mint elhitette az osztrák kormány anynyiszor már, hogy ami Ausztriának hasznos, az nekünk is jó.

A legtöbb ideje tehát annak, hogy az osztrák aknamunkákat magyar akcióval ellensúlyozzuk, hogy a kereskedelmi szerződések előkészítését megfelelő intézmények segítségével mi is munkába vegyük, az érdekeinket sértő törekvéseket ártalmatlanná tegyük és ha lehet, az osztrák érdekképviselőkkel karöltve, ha nem lehet, azok ellenére érvényre emeljük Magyarország jogosult érdekeit.

A „DEBRECZEN” TÁRCZAJA.

Ezerneveletről négyvenneveletről.*

— 1848/49. —

A „Debreczen” eredeti tárczaja.

A magyar nemzet fénykorát ünnepeljük; az az esztendő, melyben lehullottak lánczaink, azt a napot, melyen felszabadult százados-jármából a magyar eszme, a szó, a nyelv, s a mi mindennél fontosabb, maga a honfi tett is e naptól fogva vált az egész nemzet javára szolgáló szent cselekményre, erényre az az erény, melyet régtől fogva bűnnek szoktak helyezni. Mióta a vezérek sátrait elfújta a szél az alföld pusztáival, mióta az Árpád-házi királyok utolsó sarjadéka irba szállt, mióta még egyszer felvillant a nemzeti dicsőség Hunyadi Matyásnak már olaszos udvarában, azóta mindegyre halványult felettünk az égen járó nap képe, azé a napé, melyet eleink imádtak. Alkonyra fordult, lemenőre készült, s im egyszerre fényes sugár lövelt szét a felhők között, melyek rá borultak, s mindenek amulva látják, hogy még csak most kezd igazán hajnalodni. A föld népe fölemelkedett munkája mellől, testi lelki derekassága-

nak egész teljével, szellemének pihent, ősi erejével fordult szembe a viharral. Az ország nemzetté lett, egységes nemzetté, az eddig számba sem vett nép egygyé lett a „patres conscripti”-vel, s lett „plebs” helyett „senatus populusque.”

A nép, mely történelmeinkből eddig ki-zerült, most felemelte szavát az emberi jogok világ-szerre járó hangjainak hallatára, szót kért a nemzet gyülekezetében s történelmet csinált Isteni tett volt az felredobni a régi törvényeket, miket a századok pora fedett s miket századok óta elasztott a magyar lélek s felkelni egy új, egy egyszerű eszme varázsa alatt, melyhez hittel és reménnyel emelhetni fel fejtünk, mint a beduina a maga viharthordó szabad istenéhez.

Az emberi jogok fölüljuttatott érzete magyar földön új francia forradalmat csinál, kisebb arányban, osztrákharc nélkül, szóval forradalom helyett szabadságharczóf.

Voltaire szelleme ez a magyar alföldön.

S elől vannak a szónokok, azok is a francziák képeire; Kossuth, Jókai, Vasváry, Teleky László, aztán a magyar Beranger, Petőfi Sándor, a magyaroknak legelső s a világhíradalomnak is egyik legkitűnőbb és legeredetibb költője.

Valóban egész magyar szellemi renaissance ez 400 évvel a régi renaissance után. Megjűl a magyar politikai élet, feleled a nemzetiségi eszme, kitűnő szellemekkel népe-ül meg a magyar közélet, szónokok támadnak,

minő a hosszú elayomás alatt Werbőczy óta egy sem akadt, költők, minők nálunk azóta nem voltak.

E megnyílt szellemi élet az új Magyar ország alapja. Ehez fűződik nemzeti önértékünk, ehez fűz a kegyelet; ez keltette föl erőnket, ez szerzte meg számunkra a külföld becsülését s ami még ennél is többet jelent, a jövőt.

Ennek a kornak emeltek örökkévaló emléket a nemzet kitűnő írói: Jókai, Bródy Sándor, Rákosi Viktor, Barsony István, Beöthy Zsolt, Campelné Pulszky Polyzéna, Heller Henrik, Ignóty, Inczedy László, Kézár Emil, Marczali Henrik, Mihálovits István, Mikszath Kálmán, Sebők Zsigmond, Szilágyi Sándor, Timár Szaniszló, Varga Ottó, Voinovich Géza. — A szabadságharc minden fontosabb alakjának arcképe, élettörténete s rövid, de találó méltatása meg van e könyvben, írók, költők, szónokok, hadvezérek; az összes jelentős események, csaták; az ereklyék, emlékek, meg a legendáknak is jut egy kis hely. A művészek közül itt találjuk: Munkácsy Mihály, Zichy Mihály, Benczur Gyula, Vágó Pál, Roskovics Ignác, Feszty Árpád, Thorma János, Pettenkoffer, Lietzenmayer, Greguss János, Révész Imre, Papp Henrik, Linek Lajos, Faragó József, Greguss Imre, Grünwald Imre, Orlay Soma, Jankó János, Burger Lajos, Hollatz, Paeska Ferencz, Merse Pál, Abrányi Lajos, Huszar Adolf, Zala György, Strobl Alajos, Fadrusz János, Hollo Miklós s b. neveit is.

* Ezerneveletről négyvenneveletről. Az 1848/49-iki magyar szabadságharc története képekkel egykorú képek okiratok, eredeti kéziratok, ereklyék, nevezetes nyomtatványok, kiáltványok, művészi emlékek. Ezen művészi emléket szerkesztették Jókai Mór, Bányai Sándor, Rákosi Viktor.

BELFÖLD.

A delegációk. Mint a R. w. értesül, a delegációk ápril. 14-én Budapesten fognak egybegyűlni. A delegációk e szerint a parlamenti husvétii szünet alatt üléseznek.

A kiegyezés. A Neues Wiener Abendblatt Budapestról kapott következő távirati hírével remítgeti az osztrákokat: »A két kormány között a vasárnapi találkozás alkalmával megállapodás jött létre arra nézve, hogy a tíz évre szóló kiegyezés, melyre nézve a javaslatokat meg csak most terjesztik be, már 1898. január elsejétől számítódik. Az osztrák kormány azt kívánta, hogy a kiegyezés ciklusát csak 1899. január elsejétől számítsák, a magyar kormány azonban beresztályvite azt, hogy a mostani provizóriumot már belevonják a kiegyezési időszakba, úgy hogy voltaképpen most már csak 9 évre fog szólni a kiegyezés. A magyar kormány különben, mint a lap értesül, el van már készülve arra az eshetőségre is, hogy a kiegyezés nem fog létre jönni. E célból a kereskedelmi miniszter már elkészítette a magyar önálló vámterület tarifáját s az erről szóló javaslatot májusban már egy anélkül terjesztik. A tarifa háromféle vámot sorol fel, prohibívó vámot a mezőgazdasági terményekre, a helyi ipar számára szóló vámot és pénzügyi vámot a gyarmati árukra és luxuscikkekre.

KÜLFÖLD

Botrányok a Reichsrath.

Közel négy hónapi szünet után hétfőn nyílt meg a Reichsrath harminckét ülésszaka. A német néppárt vasárnapi értekezletén kimondta az obstrukció folytatását s így halomra döntötte minazt a jó szándékot, melylyel a német képviselők szívesen akarták a normális parlamentaris viszonyokat helyreállítani.

A Reichsrath elnöké dr. Fuchs katolikus néppárti képviselőt választotta meg. Mielőtt az elnöki emelvényt elfoglalta, Wolf és Schönerer rögtön megadták a jelt a botrányra.

Az óriási anyag könnyen kezelhetőleg van rendezve, történelmi egzmásutában, úgy, hogy a ki a könyv lapjait forgatja, annak szemé előtt leperog az egész szabadságharc. A könyv magában is teljes története a szabadságharcnak, egyúttal kiegészítője minden e nemű történetnek. A könyv most már teljesen kész, egész kötetben is megjelent. Ára diszkólesben 12 forint, vellapapíron 15. — Megrendelhető Révai Testvérek Irod. Int. Részvénytársaságnál.

Székelyországi históriák.

— A »Debreczeni« eredeti tárczája —

Csorja Ferke.

— Elbeszélés. —

Írta: Vántsa György.

(Folyt. és vége.)

Lehet már 50 esztendeje annak, ha nem több, hogy a Gejebe (Árkos) egyik részét így hívják) nem volt gazdagabb ember Csorja Martonnál. Negy ökör járt ki az udvaráról s őszel a csürös kertjében nem egy asztag hirdette, hogy a határon sem áll az utolsó helyen.

A hombárok tartalma sem fogyott ki ujje, oldalas és káposzta járta még husvét után is, a szalonna, meg a fain hajszir rendszerint megszokta érní az új disznóölést. Egy szóval lelkeim volt ott minden, nem mentek soha semmiért a szomszédba.

Csorja Márton uram, mint afféle szabad széke'y, fenn is börtöt az orrat s nem egyszer aspirált a bíróságra is. No de ez nem tartozik a dologhoz.

— Ez is börtönbe való gazember! Gonosztevő! Fegyencz! kiáltották feleje.

Mikor az új elnök megnyitójába kezdett, Schönerer így szólt hozzá!

— Én nem értem, amit maga mond, de maga halja, amit én mondok:

Wolf: Az alkotmányt mindenki megérti, még maga a korona is!

Schönerer: Maga a börtönbe való! Mit vár, hogy a tentatariót a fejéhez vágjuk!

Wolf: Es ilyen gonoszlevőket szabadon hagynak, mint ön, elnök ur!

Elnök: Schönerer urat illeti a szó.

Schönerer: Maga előttem semmi, maga fegyencvirág.

Elnök: Wolf urat illeti a szó.

Wolf: Mi nem tanácskoznak ilyen svihak alatt! Önök azt kellett volna mondania: elődeim gatszágokat követtek el bocsánatot kérek a nevükben.

Elnök: Schönerer urat illeti a szó.

Schönerer: Jó, Indítványozom tehát, mondja ki a Ház, hogy Fuchs Viktor dr. a jelenlegi elnök gazember, aki megérett a börtönre! (Óriási derűtség jobbról; baloldalt esend.)

Elnök: Szavazás! bocsájtom a kérdést. (Öt Schönerer-párti feláll.)

Elnök: Schönerer kívánására az eredményt ünnepélyesen enuncialta. Ezután Thun gól miniszterelnök előadta a programját.

A katolikus és a német néppárt tegnap értekezletre gyűlt össze. A német néppárt határozatában helyesli azt, hogy Steinwänder a kormányval tárgyal, mert nekik épp ugy informálniuk kell magukat a kormány terveiről, mint a többi partoknak. A lengyel klubban Jenderzsovihs helybe Bilin zky volt pénzügyminisztert választottak meg helyettes elnöknek. A két alelnök választásúlag dr. Fercjancsics szlovén és Lupuj román lesz.

A katolikus néppártnak nagyon tüzes vitája volt ma. A párt többsége azt kívánja, hogy Dipaulit külépének viszonására bíráják. A prágai politk szerint a part kebelében ekerülhetetlen a krízis. A lap szerint Dipaulinak az az álláspontja, hogy jobb lenne, ha a tiroli csoport kiválnék a pártból, mert így könnyebben támogatnák a többséget.

A keresztényszocialisták elhatározták, hogy a honnapi ülésen Schuztersitz a nevükben kifejezi a part bizalmát a kormány iránt.

Feleségen kívül egyetlen fia — a Ferke volt mindene. Gyakran mondogatta: megglasátok, urat csinálók a fiamból, de még milyet! Ki is járta a Ferke a hat telel a r e k t r a m előtt, de bizony nem ragadt reá több, mint az apja csá-belt ökrare, ha az is oda járt volna. Bevitte ugyan a szentgyörgyi kolégymba, de onnan felesztendő mulva haza kergettek, mert akár milyen s e g ö b a fogták, sem taült, hanem gazdagságának tudatában folytonosan verekedett. Vegre kiharangozták a kolégymból a semmi hazit.

Az apja fel se vette fia szegényét, hanem tovább dédelgette.

A mint nőt a Ferke, vele nőt s házsonalan természetű is. Már csirke korában többet tudott, mint akárhány vén tyúk. Gyakran mondogattuk egymás között: nagy kár érte, meglátjátok, még rossz vége lesz.

Kár is volt, mert a mire 20 éves lett, olyan egy helyre legény cseperedett belőle, a minőt keveset termelt az Ó l t mente. De mit ér a szalma, ha nincs benne szem. Ferke is szép volt, d a l i a s természetű, akár egy c z é d r u s, de üres volt a f-je s rossz volt a zuzaja.

Nap-nap után nem dolgozott, hanem czifra gunyába járt s a koresma ajtókat nyitogatta a legyákrabban. Tivornya között, duhaj pajtasok társaságába töltötte idejét. Nem ismerte azt a közmondást: h a g y m a s h o l b a p i s l e s z. Hejtelenkedően járt mindig az esze, a miért aztan legény társai sem nagyon szerették. Kötelkedő természetű volt, ha valahol megjelent, nem volt rá eset, hogy hetvenkéde miatt galbaba ne került volna.

A lengyelek elhatározták, hogy az alelnökök válaszában nem vesznek részt.

A jobboldal elhatározta, hogy Abrahamovicsnak s Kramarznak köszönő iratot nyújtanak át az elnökség körül szerzett érdemeik elismeréséül.

Egy lapzártakor érkezett bécsi távirat szerint a kiegyezési javaslatokat a hétfői ülésen terjesztik be a magyar képviselőházba s az osztrák reichsrathba.

A háboru legnagyobb veszedelme Koreában rejlik. Ez ósztónzi Japant arra, hogy Oroszországgal megmérkőzzék. Az ellentét itt ép annyira kiélesedett, mint Port-Arthurban, honnét a japániaknak távoznok kellett, mert az oroszok akartak ott helyet foglalni Goschenak, az angol tengerészet első lordjának szájából hallottuk, hogy angol magánhajógyárakban ez idő szerint 8 hadihajó készül Japan számára, 8 torpedópusztítón kívül. Ezzel hatalmasan gyarapodik Japan tengeri ereje, mielőtt azonban a hajókat átadják a gyarak, Japan időt igyekszik nyerni. Másrészt Oroszország folytonosan küld hadakat Keletaszíába és allítólag 60,000 emberrel rendezkezik ott.

Ez a haderő nem elég Japánnal való háborura. Oroszország nagyon is melyre nyult Kínában és régi tapasztalatok szerint sok katonára van szüksége, hogy a kínai a r u l á s ellen véde legyen. — Valószínű, hogy Anglia »áldásavai már most is megvan a kínai japin szövetség. Kínának katonai zülötéséből nem szabad arra következtetni, hogy a kínai nép már nem lépés talpra állani, Bizonyosságul szolgálhat a Taping felkelés. Oroszország nem szívesen látott Koreából, a lamondás hangjából megértjük a titkos hangot is. Nem engedett volna, ha a helyzetet nem találna még most is bizonytalannak. A katasztrófa tehát be fog következni — de még nem áll küszöbön.

Az agg Honvédek halála.

Az agg Honvédek melyen átérzeték azon közreműködésnek ugy anyagi — mint kiváltképpen erkölcsi bocsát, amelyet a »Debrecenvarosi Dalgyulek« és a »Főiskolai ifjusági Enekkar« együttesen, Március 15-iki

Ha telen a fonóba járt, ott is kimutatla a foga fehérét, rendesen kápatosan (részer) jelent meg s az lett a vage, hogy a kibe belekötött, azt rendesen ugy elverte, hogy éneke koldus lett belőle. Nyáron at ha a berekben levő p a c z é u (tánczó hely) megjelent, ott nem ugy viselte magát, amint tisztességes legényhez illis, hanem a magával hozott kétes hírű személyekkel hanczurozott s ha ezért kérdőre vonták, gyepre legény s készen volt a verekedés, melyben valóságos mester volt.

Tele van a fau házán levő protokulum az ő viselt dolgaival, mert alig mult el hét, a melyen az öreg Csorja uram ne fizetett volna ennek is, annak is néhány pengő forintot a hallgatásért.

Az a néhány jó embere, kik C s o r j a urammal barátokoztak, gyakran mondogatták: házassítsa meg a fiát, mert a sok legénykedésnek nem jó vége lesz. Hadd fujja ki magát — szokta mondani a jó tanácsra Csorja uram. Niice a mi falunkban hozzá való leány, mert tudjak meg azt kintek, hogy az én portámra, mint m e n y e m csak olyan leány teszi be a lábát, a kinek bőven van pücski-hajeski. Ebből is kilatszik ugy-e, hogy az apja se volt jobb a Deakak vásznánál.

Gyakran megégette a Csorja Ferke száját a forró kása, de azért nem tért meg, hanem tovább üzte a bolondját. Nemesak a faluban volt már hire, hanem szegény-zemre még a tizedik faluban is ugy emlegették, mint aki javíthatatlan.

Csorja uram is alig győzte már fizetgetni a fia adosságait. Két-három esztendő alig telt el, már csak két ökör járt ki az udvarról, a

vigalmukban, dal és szavaltati előadásukkal irántok megbizonyítottak. Ezért f. hó 20-án tartott válszámányi gyűlésükben Emlékiratot iktattak jegyzőkönyvükbe, amit Dr. Hegedűs Pál elnök, Szepessy Gusztáv alelnök és Bartha Mór jegyzőkönyv-vezető által juttattak Márk Endre és Mácsai Sándor elnökök kezén át a Debrecen városi Dalegylet-hez és a Főiskolai nemes ifjusági Énekkarhoz f. hó 22-én d. e. 10 órakor.

Az emlékirat tartalma:

I. A Debrecen városi Dalegylet-hez.

Tekintetes Debrecen városi Dalegylet! A folyó 1898-dik évi Március 15-ke, mint az 1848-iki nagy történelmi első Március tizenötödike felszázados évfordulata emlékének szentelt nap estvéjén tartott, jótékony céllal is összekötött vigalmunk minden módon emlí, különösen művészi becsben kimagaslóvá tett köz-működését, nem apadható hálas emlékezetben tartjuk, s midőn azért forró köszönetünket jegyzőkönyvbe iktatjuk, egy szersmind ezt a Tekintetes Dalegyletnek irás-ban is átnyújtani nemcsak erkölcsi kötelességünknek tartjuk, hanem legnagyobb szerencsénknek is ismerjük.

Igen Tekintetes Dalegylet! Mert az a közreműködés felülemelkedik az egyszerű jótékony szűkebb — még a művészet szívekkel-lelkekkel hódító tagabb körén is. Az Önök művészi hozzájárulása a Honvéd-vigalomhoz, több volt mint sikeres jótékonyági munka, több volt még mint magas — legmagasb művészi produkció is. Hiszen ország világ — urbi et orbi — régen elismerte már, hogy a művészi magasság a Debreceni Dalegyletnek majdnem kizárólagos sajátja, mert ennek dalművészete szívet-lelket egy tart hatalmában mint szobrász keze a lágy agyagot, melyből tetszése szerint alakít; azzal a különbséggel azonban, hogy míg a szobrász keze alatt az anyag csak anyag marad s a művész lelke felfogásához a szemlélőnek is kell bizonyos mérvű felemelkedésének lennie, hogy megérthesse hogy a szobor beszél és mit beszél: addig Önök magyar dalokkal szívet-lelket — a mi magyar, azonnal magukkal ragadnak s a hazafi erzés lelkesedésére, a honfi lélek értelmére felvillanyoznak; ami nem magyar, még azt is csodásan átalakítják

s elkötelezik, hogy becsülje a Magyarart!

A Tekintetes Dalegylet f. évi Március 15-ika estvéjén, az agg Honvédsapat vigalma megnyitásban, midőn az első Március 15-ke emléke és az 1848/9-ki Honvédelmi harc története magyarázatát adta, gyönyörködött művészetével azt is interpretálta, hogy itt nem lehet, nem szabad a akkrónizmusba esni; mert amit a Magyar Nemzet érkeke háromszázadon át, a Magyar Állam tovább nem halasztható szükségleteképpen mindig megkövetelt, az a Márciusi Ifjúság által proklamáltatott... hogy tehát az 1848-iki törvényeknek s az 1848/8-iki eseményeknek, az 1848. Március 15-ke szülő és bevezető napja... s miként a kereszténység Krisztus születésétől s nem a tanítómestertől fellepéstől, — még nem is a tanítás lényegét kifejező hegyi predikációtól, — vagy a teljességre vitt megváltást befejező keresztihaláltól, — s éppen nem a római császár keresztényenléletétől, hanem a betlehemi jászban testet öltött ige születésétől kezd, az emberi hit és erkölcsi világ átalakulásának időszámlálását: akként Magyarországnak modern Államát a ujrászületésének időszámlálása: az 1848. Március 15-ikéből indul ki. Ami azután történt, mindaz: a Petőfi 12 pontjában s a Nemzeti Dal-ban már befoglalva van; s maga az a harc is, mely 1848/9-ben lezajlott: az első Március 15-vel áll okozatos összefüggésben; ennek a törvénybe átment magas Eszméi iránt annak megbizonyult lángoló lelkesedéséből merítette tüzet, csodálatos erejét a Nemzet; onnan merítették most is az intés, hogy ennek a lelkesülttségnek a késői — legkésőbbi Nemzedéket is lohadás nélkül örökre át kell hatnia! A Tekintetes városi dalegyletnek a mi Március 15-ki estvéjén közreműködése — a dalegyleti Elnök Ur kijelentéséből nyert magyarázat szerint a Honvédséget általában is, de közelebbről a Debreceni agg Honvéd dalegyletet és 13-as egyenruhás csapatát egészen közvetlenül érinti.

Nem hordjuk mi itt fel azt, talán jogos büszkeséggel hogy mi annak a Talpra állott csodásan született 1848/9-iki magyar hadseregnek — a Honvédségnek tagjai voltunk — honszerelemből származó mély köteleességérzetből; azokka kellett lennünk, mert hitt a hazá; azt tettük, amit kelle tennünk az, amaz Eszmék által született Törvények alapján ujjalakult Hazavédelme, amely eszmék a pozsonyi rendi országgyűlés által — amint kívánta a Magyar Nemzet törvénybe iktattak s királyilag is, — habar tudvalevőleg nem minden nehézség nélkül szentesítettek: melyek — fájdalom — csakis a Nemzet vérebe mentek át mint éltető erő a törvényalkotás másik faktorába — nem ott a már szentesítés idején elhelyezett kanóc felgyulladásával a polgárháboru lángja elborította e Hazát s törvényeken alapuló, s történet által követelt függetlensége oly kérdésessé lön, hogy a támadó nemzetiségek az követelték, hogy köztük szétaraboltsanak ez ország; a Hatalom pedig azon háromszázadosnál idősb törekvés végrehajtását erőszakolva fegyvererejével; hogy ez Ország az Összbirodalomba olvasztassék be végképpen s így legyen Magyar ország többé nem állam, hanem osztrák-taromány geográfiai fogalom! Hat mi véünkkel oltalmaztuk ennek az országnak Magyar nemzeti tulajdonját? Mieredményvel? ... azt nem szétség mondannak. A Történet Muzsája beírta könyvébe: az 1897-ki Kiegészítés ura igazolta; a Március 15-ki nemzet ünnep minden évben való önkéntes lelkesedése igazolását allandóvá és Közér-et követelésevé tette és önk felvették dalokba a Művészet Muzsája által csokolt ajkakra! O Uraink Tekintetes Dalegylet! megnyire jól esett nekünk megemlékezésök s mily alkalmas időben hozott segítséget. Köztudomásu, hogy napról-napra fogyunk. Tíz-tizenkét év s kialszik végleg az 1848/9-ki idő és események élő emléke — a Honvédség.

Hat bizony már ez elvénült, gyámoltalan hadfiaknak — kölcsön fejében — védelmért védelemre szükségök van, ennek megbecsülő részvetben s nem tagadhatjuk — szegénység miatt anyagi istapolásban is kellene nyilvánulnia. Es bizony a társadalom nagy részben még életünk napjaiban elfeledt már minket még itt, ebben az 1848/9-ki események nagy történelmi városában — Debreczenben is.

csűrös kertben is csak egy kis asziagocskakerült be a határról. Par év mulva már fogadott szántókkal műveltette meg azt a két-három tinc-ceske földet, ami megmaradt és a termes is alig töltötte meg az odrot.

Ferke látta a puszulást, de még sem tért meg, tovább folytatta a duhaj életet. Hangos volt csak nem minden este a korcsma s ha valaki mulatozásai közben figyelméztetni merte, ki a legény, aljjon ki, jaj volt annak, jobb lett volna nem születnie.

Egy ilyen alkalommal történt, hogy a kis bíró, aki igen becsület tudó és józan életű ember volt, a Ferkét egy vas-árnap délutáni verekedésért a faluháza előtt levő kalodába csukatta az egész falu csúfjára.

Még most is előttem a képe annak a legénynek, aki magát a legszebbnek, a legdecegebbnek hitte, amint ott a kalodába ült a szegénytől hogy eltorzult. Késő este eresztette ki a kis bíró, de vesztere, mert alig lettszabad, kátört Ferkeből a vad állat és ott a fau szeme láttára erős markaiyal megfojtotta.

Nem mert senki a gyilkoshoz nyulni, a ki, mint aki jól végzé dolgát, ment haza, és onnan bucsuzottan eltávozva, nyakába vette a világot.

De nem vihette messzire a bűnét A vármegye emberei az al-esiki havasokon Ó-Tasnád mellett elfogtak és a hetyke legényt vasra verve bekisérték a tömlőzbe.

Megindult a felher. A szerencsétlen Csorja megmozdított füvet, fát, csak hogy diágalatos fiát a gyalazatos haláltól — az

akasztófától — megmenthesse. Prókátort fogadott és azt dugta (ajándékozta, fizette) minden jóval. Eladta az utolsó tincs földjét, eladta a teje felől a házat, nem maradt se piúcski, se hajcski, ugy maradt az egykori nagy gazda, mint az ujjom — koldus lett belőle, a fiát azonban nem menthette meg, a bíró urak akasztófára ítélték.

A híres Csorja Ferke, a kiből édes apja, a fölfuvalkodott urat akart nevelni, a siralomházba várta hősködése és gyalazatos tette büntetését.

A hetyke szép legény kezén-lában vas-sal, három napig volt a siralom házában. Adtak elég időt neki, hogy magába szálljon és megbánja bűnét és vissza térjen legalább utolsó perceiben a jó Istenhez.

De a rossz volt egész életében, az maradt halálán is. A kutyából nem lesz szalonna, azt mondja a példabeszéd.

Ferke sem tért meg: még Uram bocsásd meg, a jó öreg papot sem engedte magához, hanem folytonosan ivott s eszeveszetten énekelt.

Az utolsó napon meglátogatta édes apja is, aki már nem volt olyan büszke, mint régen, a sors őt is megörte. Sirva vett bucsut az ő szemfényétől, aki még rá sem hederített.

Másnap kivégezte a brastai mester.

Az öreg Csorja az eset után csak két vagy három esztendő mulva tért vissza a mi falunkba, mint vak koldus. Emlékezhettek rá, egy kis fúcska vezette ki mindennap a hidvégére, ahol levett kalappal muzsikálgatott

ezzel indítá könyörületre maga iránt az arra járókat.

A tavaly télen a jó Isten megkönyörült rajta s magához vette a szerencsétlent. Megfagyott az Isten adta a Sükköd uram csűrös kertjébe, mely hajdanában az övé volt.

A gazdag Csorját a falu temette el, ott nyugszik valahol a temető árkába, ahová a koldusokat szokta a falu eltemetni.

Eddig van kedves eszem és hugaim. De hogy elszontyorgotok, na máskor majd vigabbat mondok. Ezt példaképen mondám el a legényeknek, hogy okuljanak belőle s ha volna is kedvök a duhaj életre és a legénykedésre, jusson eszükbe a Ferke története, akit épen az vitt a gyalazatos halálba.

De elég is már, hadd iszom egy kortyot, a sok beszédől meg pipem talál lenni. Fizetés fejében gyújtsok rá az én nótámra, hogy is van csak Maresa hugom az a nótá: Marosszéki piros parizs...

Késő éjjel után szokott vége lenni a főnőnek, a mikor a haza távozók csendesen dalolva térnek haza. Jól és kedvesen szórakozva töltötték az időt, melynek aemesítő hatása is volt, mert az öregek által mese alakjában elmondott történetek nagy része igaz történet volt.

Ritkán is fordult elő olyan eset, mint a Csorja Ferké. A jóraváló székely népet a munkaszeretet, szorgalma és a szükség — mely között el, tartja fenn, nem ér rá bolondot csinálni.

A Tekintetes városi dalegyletnek volt szív-leike a Március 15-ke felszazados emléknappal, hogy ezt a lomtarba dobott régi Honvédséget kiemelje onnan, felmutassa a társadalomnak s művészete fényét rávetve, felrizza iránta a társadalom alvó részvétét. Az Önök dalában újra hangzott: „Fel azt a megtepett zászlót! . . . Tiszteljétek a honvédekét!”

Bizony nem lehet — de nem is akarjuk tagadni, hogy ez a tény jól esett nekünk s míg el közlünk egy nem is fogja elfeledni — soha!

Hisszük azt is, hogy az Önök jótékony figyelmenek, miként volt már anyagi sikere is — a Március 15-ki estven, úgy növekedni fog az tovább — az agg Honvédség iránt. És ha így lesz: a jótékony eredmény kinek-mi-ek volna tulajdonítható mint Önöknek áldott részvetőknek, fenséges művészetőknek, akiknek s aminek mi halas elismeréssel tulajdonítjuk is.

Tartsa meg a Tekintetes városi Dalegylet nagybecsű kegyességében továbbra is a Debreczeni 1848/9-es Honvédegetlet s 13-as egyenruhás csapatát.

Teljes tisztelettel vagyunk

Debreczenben 1898 márcz, 20,

a honvédegetlet nevében ennek választmánya megbízásából

Dr. Hegedűs Pál m. k. Szepessy Gusztáv

honv. egyt. elnök. honv. egyt. alelnök.

Bartha Mór m. k.

honv. egyt. jegyző.

2. A főiskolai nemes ifjusági énekkarhoz:

Főiskolai nemes ifjusági Énekkar!

Önök a Tekintetes Debreczenvárosi Dalegylet-tel kapcsolatban szívesek voltak hozzájárulni azon magas művészi közreműködéshez, a mely a Debreczeni 1848/9-es Honvédegetlet 13-as egyenruhás csapatának az 1848 évi márczius 15-ke felszazados Emléknappal napján a f. évi Márczius 15-ike estjén tartott vigalmi becses művészeti tekintetben megadta és sikerét a jótékony cél javára növelte.

Hálás köszönetet mondunk ezért a nemes ifjusági énekkarnak s mely erkölcsi kötelességünknek ismerjük azt, a mit e sorokban teljesítünk is.

A Nemes ifjuság készsége, a tekintetes városi dalegylet-höz csatlakozása ezen fontol napi és az agg honvédséget közvetlenül érdeklő cél alkalmi közreműködésben azt az általános jóleső tudatot erősítette meg bennünk, hogy főiskolánk nemes ifjusága énekkarának a dalművészet iránt való ismeretes hajlama, amelyvel százados életében a közbecsűlést kivívta magának, nemcsak nem hanyagolt, hanem az országos hírű Debreczen városi — a dalművészetben magas — legmagasbb színvonalon álló dalegylet társaságában ettől a Mester hatását feltételezve, a magas — legmagasabb képzés útján a tökély felé halad.

Amellett a nemes ifjusági énekkar közreműködésének más magasabb értékű nyilvánulását is látja az agg honvédegetlet, a mi örömet fokozza, azt, hogy az 1848-iki „Márcziusi ifjuság” szelleme nem halt meg, hanem szent örökségként átszállt az új nemzedékbe debreczeni főiskolai nemes ifjuságába és ez a szellem ezt tettekre lelkesíti most és a jövőbe!

Edes tudat ez nekünk — az 1848/9-iki nagy történelmi események Debreczenben még élő emlékeinek — az agg Honvédeknek!

Mert így a napról napra fogyó s rövid időn kihálás elébe néző régi Honvédség immár nyugton adhatja át törődött testét a verével öntözött Hazaföld — közös Anyánk kebelének. Küzdelmünk célja a Szabad Hazának, Szabad Nemzetnek elele biztosítása van, biztosítva a „Márcziusi Ifjuság” nyomába lépett ifjú nemzedék által, mint a Debreczeni „Főiskolai nemes ifjuság” amelyben az a Lélek él, mely mintaképében lángolt s ha

elhangzanék ismét a Riadó: „Talpra magyar hi a haza!” nem hangzanék el pusztába kiáltó szavaként a Haza veszkialtása . . . a főiskola nemes ifjusága a tudomány és művészet oltartól a Haza a G e n i u s s z a zászlója, vezérlése alá menne, mind, mind elmenné oda, a hol a hon és Nemzetszerelem verviragiból fúzi a kivított. — Dicsőség hervadatlan koszoruját a H o n v é d ő k homlokára, vagy hálakönyvek közt rakja le sirjnkra.

O edes tudat ez nekünk! Megkönyöni elmulásunkat . . . Van, van még Magyarországnak lelkes ifjusága, amely a „Márcziusi ifjuság” nyomán halad. Van az 1848/9-iki nagy eseményeket értő és érző s tettekre Nemzedék Önök ez nemes ifjuság! . . .

Ezt magyarázta, ezt adták tudni önök a márczius 15-ki felszazados Emléknappal mindenütt, ahol megfordultak, különösen nekünk azg honvédeknek, — vigalmunkban való készsége művészi közreműködésükkel.

Aldja meg a magyarok Istene a főiskolai nemes ifjusági énekkart, nem azért az anyagi haszonért csak, amelyet művészetökkel résztvevőn munkáltak az elhanyagolt Honvédség felszazadosára; hanem sokkal inkább azért, hogy meggyőzős által szennyigalmat adtak nekünk a haza jövőjének az ifjú nemzedék hűségében fekvő biztosságának hite által. Mert a haza a nemzet nem hajlik rab-szolga igába, még csak meg se gyönyűhet a szabadságban, amelynek ifjusága az elődök nagy példáját: nemzeti hazafi erkölcsének Palladiumaul tiszteli, őrzi, azon lelkesül s nemes tettekre mindig készen van!

Hazafias üdvözlettel

Debreczenben, 1898. márczius 20.

a Honvédegetlet nevében ennek választmánya megbízásából:

Dr. Hegedűs Pál Szepessy Gusztáv
m. k. honv. egyt. elnök, m. k. honv. egyt. alelnök.

Bartha Mór

honv. egyt. jegyző.

A képviselőház tegnapi ülése.

— Budapesti levél —

márcz. 22.

Hatodik napja tárgyalja a tisztelt Ház a költségvetési törvényjavaslatot, de még ma sem látható a vita vége. A mai ülés a néppárté volt, mely L e p s e n y i Miklós és A s b ó t h János beszédeivel állt ma sompóba.

Az ülés elején P o l ó n y i Géza reflektált A r á n y i Miksa tegnapi személyes felszólására. Megállapította, mi az, a mit ő mondott s az egész Ház helyeslése adta meg neki a kikért ítéletet, hogy korrektilt járt el.

L e p s e n y i Miklós terjedős beszédeben a szocializmus, liberálizmus és antiszemizmus fejtegetései között tamadott egyeseket, cizálta Istóczy röpiratait és a saját lapja cikkeit, melyek miatt sajtópörököt kapott. E m m e r Kornél egy rövid személyes felszólalása után A s b ó t h János szólalt föl, ki mai beszédevel is kimutatta, hogy a néppárt szellemi vezéré az ő személyében kell keresni. Az ő beszédét nagy figyelemmel hallgatták minden oldalon, mert szellemes, élces és érdekes volt kezdettől fogva.

Metsző és finom iróniával szolt minden szónyegen levő kérdésről, majd behatóan foglalkozott az agrárszocializmussal és az annak leküzdésére alkalmas módokkal. Beszéde folyamán azon reménynek adott kifejezést, hogy idővel a kormánypart el fogja fogadni a revíziót.

A szószeréről való politika hirdetésének kérdését — akadémikus kérdésnek tartja, melynek eldöntését nem a képviselőházra, hanem a papságra kell bízni. Majd a reakció jogosultságát fejtegette. A vallásosság és magyarság szempontjából tartja azt szükségesnek.

Színház.

Váljunk el. S a r d o u és N a j a c kitünő vigatása került színre tegnapi este színházunkban — kitünő előadásban. H a l m i Margit maga volt a kedvesség és szeretetreméltóság s V i d o r i s des Prunelles szerepében olyan alakítást nyújtott, amelyet keves-szer volt alkalomunk meg nála tapasztalni. A közönség a második felvonásban ki nem fogott a kaczagásból. T a n a y mint Adhém szintén jól megjátszotta szerepét — a legnagyobb sikert a harmadik felvonásban aratva. A mellék szereplők közül a főderem a F e n y e r i é, de a többiek is, mint K i s s Irén, L o c s a r e k n é, S z e n t e s és a M a k r a y-pár jól egészítették ki az ensemblét.

Színházi műsor:

Csütörtökön 1848. H a d a k u t j a Verő György látványos színműve

Pénteken először: P l a n q u e t t e nagyszerű operettje: A v a r a z s g y ű r ű (Le Talisman). A főbb szerepekben F. K a l l a y L. (René) L o c s a r e k n é (Leocadie), S e r f ű z y Zs. (Michelette) K a r a c s (Georges) S z a t h m á r y (A király). B é k é s i (Ezredes), S z i k l a y (A lovag) S z e n t e s (ő marquis), R u b o s (Nicolas) és P ű s p ö k y (Popelinière) vesznek részt.

Az előadásokat vasárnap estétől fogva a mai kivéve 7 $\frac{1}{2}$ órakor kezdik.

Ujdonságok.

* **Esküvő.** Hirt adtunk már lapunk volt ügyes tollu belső dolgozó társának, K l e i n Lajosnak, K l e i n János, az Alliance biztosító társaság helybeli képviselője fiának eljegyzéséről s most ime már a lakodalmi meghívó is kezünkbe jutott, melyet örömmel adunk közre a következőkben: S c h u h Miksa és neje tisztelettel meghívják B e r t a lányuknak K l e i n Lajos urral f. évi márcz. 29-én, d. u. 4 órakor Ungváron lakásunkon tartandó egybekelési ünnepélyre. Ungvár 1898 márcz. hó. Sürögnyez m: Schuh Ungvár. Ugyaníly szövegű meghívót adott ki a völégény családja is. Bizonyára minden olvasónk óhaját fejezzük ki, midőn a leendő ifjú párnak tartós boldogságot kívánunk.

* **Hajduvármegye és a munkások.** — Hajduvármegye alispánja, R á s ó Gyula kir. tanácsos nagyjelentőségű utalványt irt alá a mai napon, amelyvel szinte jóvátette a vármegye azt a ballepését, amelyet a szocializmus meggatlasát sürgető feliratában elkövetett. Nevezetesen a vármegye szegény munkásainak gondoskodik kenyérről az által, hogy a vármegye utjait 4500 frt költséggel helyreállítja. Ez a munka egészen május közepéig, míg t. i. a sürgős mezőgazdasági munkák bekövetkeznek, el fogja látni keszettel és így kenyérről a vármegye munkásnépet. Ebből az összegből maga H. Nádudvar községe 3000 frtot fog kapni. Ugyaníly említjük meg, ilusztrálásul a szocialista mozgalom létalappjának, hogy H. Samsonban az alispán felhívására mindössze 16 család jelentkezett segélyért, akiket 88 frt költséggel kielégítettek.

* **Egy földink kitüntetése.** Szilágyi Sándor II. éves bölcsész, Szilágyi Bálint ügyvéd fia, a debreczeni kollegium és a zenede volt kitünő növendéke, nem rég jeles sikerrel tette le a budapesti tud. egyetemén a középiskola tanári alapvizsgát. A szép eredményű ifju hivatkozott O aszországba utazik az Eötvös kollegiummal.

* **Felhívás Debreczen város gazdaközönségéhez!** A magyar gazda minden nap nehezebb napra ébred! A folyton szaporuló közterhekkel, naponként nehezebbre való megélhetési viszonyokkal, a legújabbán jiszto mértékben fellépő szocialisztikus törekvésekkel szemben nem boldogulhat másképp a magyar gazda csak úgy, ha összeart, tömörül s ha érdekeit nemcsak hangoztatni tudja, de azokat képes keresztül is vinni. A gazda érdekeinek leghivatottabb őrői és szószólói a

gazdasági egyesületek, A debreczeni gazdasági egyesület is azon törekedett mindenkori, hogy a debreczeni gazdák érdekeit előbbre vihesse. — Eddig is meglett minden lehető, hogy bebizonyíthassa, mennyire szíven viseli a debreczeni gazdák érdekeit. Hogy pedig a gazdák érdekeit felfelé is érvényre juttathassa, belépett a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségébe. — Ezzel tagja lett azon hatalmas testületnek, mely az egész ország gazdasági közönségének tömörüléséből keletkezett. De hogy az eddigiekkel nagyobb és hathatósabb működést fejthessen ki a gazdasági egyesület, azt csak úgy érheti el, ha Debreczen város gazdasági közönsége nagyobb érdeklődést foglaltatni az egyesület iránt, mint eddig. Debreczenben van közel 4000 gazdalkodó! Es ez a hatalmas testület nem tudott magának érvényt szerezni. Nem pedig azért, mert nem tartózkodtak össze. A debreczeni gazdasági egyesület az egyedül hivatott arra, hogy Debreczen város szíve legyen. — De csak akkor lehet hathatós a gazdasági egyesület felosztása, ha tekintélyes számú tagjai támogatják törekvésében. Lépjenek be Debreczen város gazdalkodói a Debreczen városi gazdasági egyesületbe. — Tömörüljenek egy zászló alá s ha ezt megteszik, sokkal könnyebben fogják keresztül vinni érdekeiket, mintha szétválasztva, egyenként akarják elérni azt. Tömörüljünk, hogy jogainkat megvédhessük! Debreczen, 1898. márczius hó. A gazdasági egyesület elnöksége.

*** A város új bérháza.** Kis új utca szegletén a városgazdák helyén új kétemeletes bérházat építet a város. Százhatvanegyszer forintba kerül ez az építkezés és a költségeket a városbirtokosok szánt összegből veszik kölcsön. Már elkészültek az új bérház tervei és költségvetései is, azokat felülbíráta a város építési bizottsága és szombati ülésében a jogügyi bizottság is. Mind a két bizottság, úgy a terveket, mint a költségvetést elfogadta és ajánlja a városi tanácsnak és ennek útján a közgyűlésnek is.

*** Jóságok fogyatkozása.** Ember tervez. Isen végez. A jó gazdasszonyok már jó előre tervezték, hogy miképp fognak a husvéti és pünkösti ünnepekre tyúk és liba pecsenyével kirukkolni az asztalra. Megvásárolják jó előre az anyagot, jól táplálják. Képzhetni aztán, ha egy tolvaj kéz lerombolja a tervezeteket, az nem jól esik. Mar többször adunk hírt a legutóbbi időben apró jóságok lopásáról és most ismét ilyet kell jegyeznünk. Herceg János tanító ma azzal a panaszzal jelentkezett a III. ker. kapitányságnál, hogy az apró jóságokból ismeretlen kezek 12 tyúkot és 4 libát eltávolítottak. A tolvaj nehez munkával birkozott meg ez alkalommal, mert a kapu nagy szegekkel lévén ellátva, a kerítés alatt lévő gödrön keresztül halott az udvarra, ott pedig szintén ásnia kellett, mert az ajtó erős lakattal volt elrekesztve. A gonosztevőt a rendőrség nyomozza.

*** A sarokházak számozása.** A debreczeni házak legközelebb új számokat kapnak. Nem úgy lesz már, mint volt régen. Leülnek az ezres számok s helyettük minden utcában újra kezdődik a számozás. Jobbról lesznek a páros, balról a páratlan számok. E számozási tervből kifolyólag aztán felmerült az a kérdés, hogy mi történjék a sarok házakkal. — Hogy számozzák azokat, mind a két utca oldalán, vagy csak a melyiken a kapu van? A jog és pénzügyi bizottság szombaton d. u. a városbirtokosok tartott ülésében kimondotta, hogy az ilyen sarokházak számozását a ház mindkét utcára eső részén külön meg kell számozni.

*** Petőfi ünnepély.** A debr. ev. ref. főiskola önképzőkör a főiskolai énekhar közre működésével f. hó 20 an vasárnap a főiskola disztermben Petőfi ünnepélyt rendezett, melynek műsora a következő volt: 1. Talpra magyar Hubertől előadta az énekhar. 2. Megnyitó beszéd tartotta dr. Gulyás István felügyelő tanár. 3. Óda írta Rác Lajos, szavalta Forbeger Béla. 4. Emlék beszéd tartotta: Nanágy Lajos. 5. A munkácsi rab Jokai Mórtól, szavalta Skrovina Ottó. — II. 1. Magyar dalok férfi karra alkalmazta Mácsay S. előadta az S

énekhar. 1. Talpra magyar Petőfőtől szavalta Szűcs László. 3. Theresa írta s felolvasta Balogh Ernő. 4. A helység kalapácsa Petőfőtől (részlet) szavalta Végh J. 5. Rakóczy induló előadta a főkis énekhar.

*** József kir. herceg levele.** József kir. herceg 6 cs. és kir. Fensége titkari hivatala a következő levelet küldte Debreczen sz. kir. város tanácsához:

Debreczen szabad királyi város Tanácsának! Legfőbb meghagyásból van szerencsém hivatalos tisztelettel Klótdil Főhercegnő 6 cs. és királyi Fensége bálás közönséget nyilvánítni a László gyermekotthon emberbaráti s nemes intézmény czéljaira megszavazott s Cirkvenciára küldött 30 frt azaz harmincz forintnyi adományért, valamint a czélba vett nemes feladatu működéshez kívánt szerencsekívánatokért.

*** Törvényszéki végtárgyalás párviadal ügyében.** Ma tartotta a törvényszék a folytatolagos tárgyalást a már az őszön megkezdett s részben befejezést nyert Bodnár Géza és Gallovich Jenő között felmerült lovasias ügyben s továbbá a Gallovich Jenő s Schlahtha Jenő ügyéből kifolyólag Balogh Tihamér ellen. A törvényszék következőleg alakult meg: elnök Székely István, szavazó bírák: Hoffmann József és Oláh Miklós, jegyző Deák Ferencz, kir. ügyész: Dr. Nagy Gyula. Elnök ismerteteli, hogy Bodnár Géza s Gallovich Jenő 1895 február 19-én a Margit fürdőben tartott alarozsbalon összehozták az ebből kifolyólag Bodnár József dr. Kovacs József s ifj. Bodnár Gyula s Gábor segédei által provokáltatta másnap Gallovich Jenő s Gallovich segédei Szűcs Kálmán s Körössi Kálmán voltak. A párviadal tényleg megtörtént Gallovich lakasan február 14-én melyben a feltételek teljes bandage és varrható seb voltak. Az eredmény Bodnár súlyosabb s Gallovich jelentéktelenebb sebesülése lett. Miután az ügyből kifolyólag Gallovich a múlt év okt. 8-án tartott végtárgyaláson elíteltetett jelenleg csak Bodnár Géza ilt a vádlottak padján. Dr. Nagy Gyula kir. ügyész a btk. 298 §-a alapján a vádlottja a vádlója n vádlottat s kéri megbüntetését. A törvényszék vádlottat bűnösnek találja s nyolcz napi államfogházra s 9 frt 60 kr eddigi költség fizetésére Gallovich Jenővel egyetemlegesen s az ezutáni költségek fizetésére kötelezi. Enyhítő körülményül szolgáló vádlottal szemben büntetlen előlelete. — Balogh Tihamér vádlója van Gallovich Jenő s Schlahtha Jenő ügyéből kifolyólag mint Schlahtha Jenő segéde nem követelt el mindent az ügy bekés elintézésére iránt. Gallovich Jenő segédei Stahl Géza s Vecsey Imre előadják, hogy ők főljánlították Gallovich Jenő részéről a becsületkerést. Erre Balogh Tihamér előadja, hogy Schlahtha Jenő s ő is segédtsára dr. Pászty István ekkor gyakorlatra voltak bevonulva mint huszárhadnagyok s ők mint katonák mivel a sertés nyilvános helyen a Békában történt, nem elégségettek meg becsületkeréssel, miután főllebbvalóik is úgy rendelték el. A párviadal megtörtént, melyben felők súlyosabban, Gallovich jelentéktelenül sérült. Dr. Nagy László ügyész kéri vádlottat a btk. 298. § alapján elítelni, enyhítő körülményül hozva fel vádlott büntetése előleletet es azt, hogy akkor tényleges katona volt. A törvényszék mivel vádlottat bűnösnek nem találja. őt a vad alól fölmenti. Vádlott az ítéletben megnyugodott: Bodnár Géza felebbezett a büntetés enyhítéséért, a kir. ügyész pedig a súlyosbításért.

*** A Petőfi Dalkör** tagjai sorában újban beléptek: Alapító tagokul Koncsek Géza, Tóth Béla, Jancsó Lajos, Horváth József és K. Tóth Sándor. Rendes tagokká lettek: Beke Imre, Szatmáry József, ifj. Csikes Ferencz, Turai Farkas, Antal Vincze, Paczelt János, Bonyasz József, Aszódi Mór, Borosi Lajos, Szabó Zsigmond, Ercsey János, özv. Mede Gyulané, Friedvalsky Rezső, Róth János, Rác Sámuel, Biczó Gyula, Tóby Elek, Király Gyula, Beszler Károly, Tóth Ju'iska, Merkl Ferenc, Bérés András, Oláh Sándor, zift Aladar, Szikszay Aladar, Illéssy Gyula,

Bathory József, Rubos Árpád, Vadász Nándor, Radetzky Károly, Mathé Albert, Rác József, Farkas Albert, Udvarhelyi Géza, dr. Benedek János és dr. Bakonyi Sámuel.

*** A jubileumi éremek.** Ő felsége 50 éves jubileuma alkalmára készitendő éremek igénylői felhivatnak, hogy ebbeli jogosultságukat a végelbocsátó okmányokkal együtt f. évi márczius hó 27-ig vasárnap annyival inkább jelentsék be (Hungária palota II. emelet 16 ajtó Vetéssy fogalmazónál) mert később jelentkezők igénye figyelembe vehető nem leend. Debreczen 1898 mártius 23. A városi tanács katonai és illetőségi ügyosztálya. Oláh Károly tanácsnok.

*** A torna egyesület kérvénye.** Pár nap előtt hírt adtunk arról, hogy a tornaegyesület kérvényt intézett a tanácshoz, hogy péterfia u 933 sz. a. álló telek tulajdonjoga a tornaegyesületre átíratni engedje meg. A város jog és pénzügyi bizottság szombaton d. u. tartott ülésében Vecsey Imre tanácsnok előktele alatt foglalkozott ezzel a kérelemmel és kimondotta, hogy mielőtt véleményét adná a ebben a kérdésben, — visszaterjeszti az iratokat a tanácshoz. Küldje ki a tanács a maga kebeléből a főszámvévőt ügyészt, főmérnököt, hogy ezek érintkezésbe lépve a tornaegyesület intézőségével tiszta képet nyerjenek az egyesület pénzügyi viszonyairól. Ez képezheti alapját a kérelem feletti kapható határozatnak.

*** Kenyéririgység.** Minél inkább rosszabbodnak a pénzügyi viszonyok, annál nagyobb versengés van a kenyéripárosok közt. Így történt, hogy Szőke Sándor iparos, ki a kenyéripároson a eszákra patkót szokott ütni egy másik ilyen foglalkozású társával egyik patkóval klienszen összehozták. Szőke ütlegekkel is akart magának esőséget kivívni, erre aztán a felügyeletes rendőr be akarta kísélni, de kerekelt oldott, megugrott a rendőr körmei közül. Mint rendesen, Szőke most is részeg volt. Nem első alkalom, hogy baja akadt a rendőrségnél.

*** Mámorban.** Jól leitták magukat külön-külön Kiss Lőrincz és Császár Maria azuán együvé kerültek és valamely vélemény különbség támadt közöttük. Nem tudván békés úton megyezésre jutni more patrio összehozták. A minék az lett az eredménye, hogy beki-érték az igazság elé. Császár Maria a gonosztevők jól ismert fogásával akart élni es a kihallgatás alkalmával magát Szabó Péternének mondta. Volt is rá oka, hogy igazi nevét eltitkolja mert Debreczenből már tízezer-ször lett kiutasi va és hogy visszajött most turpissága ismét kiderült. Elszállasolták a hűvösre.

*** A szerelem romantikája.** Nagy volt a szomorúsága Hódosy Eszter kismester utcai lakos foglalkozás nélküli nőnek, megszerette Benkő Ferencz m. kir. adóhivatali s. tisztelet, ki nem érzett iránta rokonszenet. Roszul esett Eszternek, hogy szive választotta ő iránta hid-g marad, boszut forralt el-lene. Tegnapelőtt este 10 és 11 óra között megtámadta az ugyanott lakó Benkőt és össze szurkálta egy kessel s több súlyosabb sebet ejtet rajta. A nagy larmára elősietők Tóth Ferencz és neje, kik apolásához fngtak, Eszter ott dühöngött tovább, hogyha szólni mernek, teszurja őket. Aiszogáttak az ügyészségnek.

*** Adományok a szorgalmas tanoncok javára.** Vettük a következő sorokat: Kerelm! Aulított bizottság az építő iparral foglalkozó kőműves, acsmester urakat, a tek építész és építő-vállalkozó urakat, penzntézeteket, általában az iparos tanoncok oktatása iránt érdeklődőket tisztelettel keresi meg s kéri fel, hogy Debreczen szab. kir. város azoo építő iparos tanoncainak, kik a szakirányú téli tanfolyamon jó magaviselet, rendes iskolába járás és szorgalom mellett jó tanulási eredményt tanusítottak, anyagi megjutalmazására a nemes város által költségvetésileg előfrányzott összeghez kegyes adományokkal járuljanak. Adományaikat folyó évi márczius hó 26-ig Dóczy Gedeon iparos tanonciskola igazgatóhoz méltóztassanak küldeni. Debreczen 1898. márczius hó. Az iparos tanonciskola felügyelő bizottsága.

IRODALOM.

1848. A mai postával kaptuk a Jókai-Bródy Rakosi szerkesztette Ezernyelvű... 12-15 füzetét, E négy füzet... Szabadságharcra vonatkozó események illusztrációinak a hősök ereklyéinek. Szabadságharcunk egyik fontos tényezőjének a guerrilla-katalkoznak bennök. Neprajzi szempontból is igen kedvezőek ezek a képek. Itt van Rózsa Sándor arcképe is s egy legény az ő csapatából. Azonkívül Jókai Mor levele Kossuthhoz Rózsa Sándorról fakszimileben, továbbá Greguss Imre kitűnő festménye jó reprodukciója: Guerilla harcra vasasnémettel. Itt van azután Kossuth imája a kápolnai csatától halottai felett. Erről a jelenetről két kép is van s hozzá kitűnő szöveg, mely az ima eredeti szövegét s egyúttal történetét is adja. A könyvvel lapnak más helyén is foglalkozunk írtunk róla már eddig is, úgy, hogy most merőben fölösleges hosszabb méltatása. Csak a XV. füzetéről teszünk még egy pár szót, melyben a radikál párt programja van hasonmásban Kossuth kormányzóvá választása s kitűnő néprzji képek az orosz seragról. A könyvet nem ajánlhatjuk eléggé a közönségnek. Reméljük, megtalálja az mindenütt a maga helyét, legkivált mgst, a nagyszerű eszemenök ötvenéves fordulóján. A könyv külföldben már teljes és kész s aki akarja köteben is megrendelheti. Ára fizvére 9 frt. díszkötésben 12, velnapapíron 15. Megrendelhető Révay Testvérek Irod. Int. Részvénnytársaságán Budapest Váci-ut 1.

Magyar Népszászó. Megjelent a 10. száma s már ezen rövid pályafutása alatt elérte azt a nagy sikert, hogy Biharvármegye gazdasági egyesülete ezen országos néplap ügyét magáévá tette s belátva, hogy a magyar nép érdeke tisztábbban és okosabban egyetlen néplap sem szolgálja: a Magyar Népszászó ügyében erkölcsi és anyagi támogatást kíván. Egyszersmint pedig megkeresi az összes hazai gazdasági egyesületeket ezen néplap támogatása ügyében.

Magyar Népszászó. 10. száma is tanuskodik amellett, hogy szókimondó szorgalmat tesz a néprdekeik szolgálatára. Vezérelke: Nesze semmi, fogd meg jól; azaz képviselőket ostorozza, akik a népet csak a szavazás előtt ismerik, azután pedig elfeledkeznek róla. Munkáspolitikai ezimű rovatban találjuk: Az állam mint munkaközvetítő, Pestmegye és a munkástörvény reformja. (Későn is, korán is.) Az okos gazdálkodó alapelvei. (Földmives tanfolyamok.) Krónika. Mi történt ma ötven éve? (Tóth József ref. lelkész lángoló hazafias kötetmenye.) Egy öreg 48-as az ifjúsághoz. (Madarasz beszéde és méltatása.) Bűnbánó szociálisták. A szaváló próféta. A szociálisták marciusa. Becsüjtek meg a népet stb. Mi történt a háten Tanácsadó. A gazdák és munkások törvénye. (Harmadik magyararzó közlemény.) Magyar Népszászó. Rádl Ödön és Gyémánt Jenő szerkesztésében Nagyváradon jelen meg. Kiadja Láng József. Előfizetési ára egész évre: 1 frt 50 kr. (Hetilap, tehát már olcsóságánál fogva is ajánljuk.)

KÖZGAZDASÁG Sertésvásár.

márcz. 22. Kőbányai sertéspiacz Szerbiai: Nehéz páronkint 320 kilogrammon feletti súlyban 57-58 krajczárig, közép (pkint 251-329 - kilogramm súlyban) 57-58 krajczár Könyű (páronkint 250 kilogrammáig terjedő súlyban) 56-57 krajc ár. Sertéslétszám: 1898. évi márcz. 20-án napján volt készlet 25,067 darab, 1897 márcz. hónap 21-ik felhajtott 161 drb, 1897 márcz. hónap 21-ik napján elszállított 510 darab 1897 márcz. hó 21-ik napjára maradt készletben. 24,718 darab. - A hizott sertés üzletirányzata változatlan.

saját kezdeményezésükből kéri, s ha ezt más szempontokból mégis megtennék, a felmerülő költségek megterítéséről a törvényhatóságoknak kell gondoskodniuk.

Az önálló munkás betegsegélyző pénztár, mely még a közelmúltban is zajos közgyűléseiről volt ismeretes, vasárnap délelőtti tartotta meg az 1897. április 1-től december 31-ig terjedő idő alatti működéséről szóló beszámolót a közgyűlésnek, a városháza kisté- eacstermében. A közgyűlés igen szép rendben folyt le, mely kizárólag az 1892-ben megvá- lasztott új vezetőség rendét tudó, tapintatos eljárásának köszánhe ő. A Vetési Mihály tit- kár által felolvasott jelentések és kimutatások általános helyeslés mellett elfogadtattak és azok alapján az összes vezetőség számára a felmentvény megadott.

Megválasztottak: Elnöknek Richer Károly I-ő alelnöknek Madarasz Ferencz, II-ik alelnöknek Irányi Dezső. Titkárnak Vetési Mihály. Pénztárnoknak Privitzer József. Jegyzőnek Monoki Lajos. Felügyelőkké Taji Bo- ros Béla, Czobor Karoly, Halasz József. Igaz- gatósági tagokká pedig Koharczky Pál, Nagy János, Monky Samue, Szabó József, Kaal József, Komáromi József, Nagy József, Asza- lós Lajos, Ottó Henrik, Pénczes Ferencz, Ko- rekgyártó Mihály, Scherfer János, Leskó Józ- sef, Farkas István, Szalay János, Guthán József, Madarasz Lajos, Ottó Sándor, Palka András, Riskó József, Tikács Gabor. Pénz- tagokká Szabó János, Szabó Antal, Fülöp Sándor.

Az iparhatóság képvisletében dr. Boldi- zsár Kalman kapitány volt jelen, a ki is a vezetőség helyes működésé felett elismerését fejezte ki, a közgyűléshez pedig szép szavak kíséretében pontosra és összetartásra buzdító beszédet intézett, melyvel a gyűlés a Boeczó Sámuel főkapitány és dr. Boldi zsár Kalman életéss közpette véget ért.

Kamara hangverseny. A debreczeni zenede igazgatósága a zenede dísztermében f. 1898. évi márczius hó 25-én, pénteken rendezte második kamara hangvens nyét. A hangverseny műsora a következő:

- 1. Haydn J. 2. mű. 4. sz. Vonós négyes. Moderato. Menuette Adagio cantabile. Allegro. Előadják: Friedmann József (hegedű), Marton Imre (hegedű), dr. Ujfalussy József (melyhegedű), és Kövy Lajos urak (gordonka).
- 2. Kovacs L. I. Mazurka. Hanselt A. 2. mű. Madarc-iesérgés (Si oiscou Jeanis. J. Moszkowski M. 36. mű. Szikrak (étincelles). Zongorán előadja Pavelkó Jolan k. a.
- 3. Rubins ein. 49. mű. Sonata, zongora s melyhegedűre. Moderato. Andanta. Előadják: Seinaecker Sándor (zongora) és Friedmann József urak (melyhegedű).
- 4. Jacobszoha S. 70. mű. Zongora ötös. Allegro energico. Adagio sostenuto. Allegro non troppo vivo. Allegro agitato. Előadják: dr. Láng Sándor (zongora), Marton Imre (hegedű), Friedmann József, (hegedű), dr. Ujfalussy József (melyhegedű) és Kövy Lajos urak (gordonka).

A műsor egyes számainak előadása alatt az ajtók zárva tartának. A 3. szám, után 10 percznyi szünet.

Üchely ára a 6. elsősorban 1 frt, a többi sörökban 80 kr. Állóhely 50 kr. Jegye- ket előre valthatni Tóth Béla czeleti pénztáros urnál (Főter, Tisza-palota). Kezdeté este 8 órakor pontban.

Vizsgálati rend az iparos tanoncok szakirányu teit tanfolyamán. Márczius hó 27. a rajziskola vizsgálata a Barsay háznál: d. e. 9-11-ig a III. osztály G, az I. osztály H. csoportja; d. u. 3-5-ig a III. osztály I. csoportja; a főiskolában: d. e. 9-11-ig a II. osztály G. csoportja; a Paesirta utcán: d. e. 9-11-ig a III. osztály H, a II. osztály H, az I. osztály G csoportja. Márczius hó 29-én vizsgálat a közhasznu elméleti ismeretekből: a Paesirta utcán: d. u. 6-8-ig a III. osztály E, a II. osztály E, az I. osztály G. és H. csoportja. Ezen vizsgálatokra a t. cz. tanügy- bírsatoka s az iparos oktatás iránt érdeklődő közön-éget (tisztelőtel meghívja az iparos ta- noncz iskola felügyelő bizottsága.

Az alapítványi házak és a fadepu- tatum. A városi tanács nemrég hely statu- tumra hivatkozva megtagadta az ev. ref. egyháztól a Baranyai és a Papp Zagonyi féle házak után a polgári feilletőség kiadását. A presbiterium erre újabb átrattal fordult a tanácshoz, melleselven indokai támogatására a néhai özvegy Baranyai Lász- lóné és leánya, valamint özv. Papp Józsefne Zagonyi Sara végrendeleteinek hiteles máso- latát, amelyek igazolják, hogy ezek a házak nem az eklezsia, hanem a végrendeletben tett kulturális czelu alapítványok tulajdonát képezik. Epen ezért megilleti mindketőt a polgári feilletőség, amint megilleti az egyes, házzal bíró polgarokat, miután az alapítványo ket mindenütt jogi személynek ismerik el. Ilyennek ismerik el a magyar törvények is.

Debreczeniek a párisi világkiáll- tásón. Örvadálesen szaporodik annak a tar- saságnak a száma, mely együtt teszi meg az 1900-ik évben a párisi világkiállításra az épp oly érdekes mint élvezetes kirándulást. Somo- gyi Nandor a kirándulást rendező vállalat igazgatója elmul hétén járt Nagyváradon és az eddigi jelentkezőket is elégedőnek tartota már ahhoz, hogy a nagyváradnak külön csoportba vigye Párisba.

A kirándulásra még elfogadnak a nagy- váradai bizott ag tagjai jelentkezéseket. A rész- veteli jegy ára 250 forint, melyet 8 forintos havi, vagy 24 forintos negyedévi részletekben lehet fizetni. Jelentkezni lapunk szerkesztő- ségében is lehet. A valót részéről kiadott újabb programból érdekesek találjuk közö- ni a következőket:

Az üzletészérü utazási vállalatoktól elté- rőleg mi nem egyfolytában nappal utaz- tatjuk a résztvevőket, hanem Budapestről el- indulunk reggel, éjjelre Münchenbe érünk, Ott vár a jó szálloda, kényelmes-szobakkal - meghívünk. Másnap meglátjuk München nevezetességeit, este ismet kipihenjük fárad- mainkat, hogy a következő reggel elindul- junk és éjjelre friss kedvel érkeünk a nagy- várad tenyes kivilágítású Párisba. Ott aztán var a szazas bizottság és a programon oly racionálisan lesz összeállítva, hogy 8 nap alatt meglátjuk, hogy kifáradna az ember - a jartas és kedves fogadó bizottság buzgók dása mel- lett - többet láthatunk és élvezh-tünk, mint- ha magunkra vagy berelt vezetőkre volnaunk utalva.

S az a kellemes a dolgan, hogy Bu- dapest-párisi kirándulásban résztvevők az uton is minden tekintetben pompasan ellátta- nak a részvételi díj fejében a mit az utazási vállalatok egyáltalán nem szoktak nyújtani.

Intézkedések árviz veszély esetére. A m. kir. belügyminiszter utasította a kerüle- ti csendőrpárcsnökságokat a hatósági közeg- gek és armentesítő társulatok árvédelmi má- kodásának támogatására, illetve, az azok részéről hozzájuk intézendő megkeresések pontos teljesítésére. A kereskedelemügyi m. kir. min- iszter a posta- és távirtda-igazgatóságokhoz és a hazai vasutak igazgatóságaihoz intézett rendelkezésben intézkedett az iránt, hogy az árvizveszély esetén az armentesítő társulatok, miniszteri biztosok, törvényhatósági közegek és folyammernöki hivatalok közve len ez iránt megkereséseira a nevezett igazg-ások a folytonos szolgálatnak a kijelölene - máso- kon való megtartását elrendeljek. A társu- lalat utasítsák, hogy a vizállásokra és árvede- lemre vonatkozó táviratokat, mint közérdekű- eket díjmentesen és az azokat megillető elsőb- séggel kezeljék. A földmivelésügyi miniszter ez alkalomból felhívja a törvényhatóságok figyelmét arra, hogy miután a folytonos távir- dai szolgálat tarása az armentesítő társulatok közvetlen megkeresése alapján is elrendeltetik, e részben tehát hatósági közvetítésre szükség nincs, s mert másfelől a rendkívüli távirtda- szolgálat köttérei az által viselendők, akinek megkeresésére illetve érdekében az elrendelte- tetett: a törvényhatóságoknak illetve közgei- nek nem lehet feladata az armentesítő társu- latok védekezési munkálatai érdekéből szüksé- ges rendkívüli távirtdai szolgálat elrendelését

Budapesti gabonatözsde

márcz. 22.

A készárúület hivatalos árjegyzései a következők

Buza	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg.
Bánsági	76	—,00—,00	80	00,00—00,—
"	77	—,00—,00	81	00,00—00,0
"	78	—,00—,00	82	—,—,0
Tiszavidéki	79	—,00—,00	—	00,—,00 00
"	76	12,85—12,90	80	—,—,00
"	77	13,00—13,10	81	00,00—00,50
Festvidéki	78	13,15—13,25	82	00,00—00,50
"	79	13,30—13,35	—	—,—,00
"	79	12,80—12,85	80	—,—,00
Fehérmegyei	76	12,95—13,05	81	—,—,00
"	78	13,10—13,20	82	00,00—00,00
"	79	13,25—13,35	—	—,—,00
Bácskai	76	12,90—13,15	80	00,—,—,00
"	77	13,05—13,20	81	00,—,—,00
"	78	13,20—13,35	82	00,00—00,0
Észak magy	79	—,—,—	80	—,—,—
"	78	—,—,—	81	—,—,—
"	79	—,—,—	81	—,—,—

	Min. hekt.-ben	Ar kilogram
Rosa elsőrendű	70—72	8,80—8,85
" másodikrendű	—	8,70—8,70
Árpa takarmánynak	60—62	6,50—6,80
" etetni való	62—64	7,00—7,50
" serföldi	64—66	8,—,9,50
Zab	39—41	6,45—6,80
Tengeri búzai	—	5,20—5,25
" más nemű	—	5,15—5,20
Repeze búzai	—	12,50—13,25

Jelentés

a debreczeni gazdasági egyesület 1897. évi működéséről.

A debreczeni gazdasági egyesület hivatalának tudatában a múlt 1897. évben is töltetve fel a feladatát, mint erkölcsileg támogatni a magyar mezőgazdaság ügyét.

Nagy eredményeket ugyan nem mutathat fel a múlt évi működésével, de ezt a legjobb akarat mellett sem teheti, mert nagy eredmények elérésére — sajnos — úgy erkölcsileg, mint anyagilag nincs az egyesületnek ma még elég erős alapja, támasza és befolyása. Mindazáltal nem nevezhető a lefolyt év sem meddőnek, mert az egyesület úgy az országos mozgalmakban, valamint a saját hatáskörébe tartozó ügyekben elég tevékenységet fejtett ki.

Az egyesület múlt évi nevezetesebb működése az 1897. évi január és február havában rendezett népszerű nyilvános gazdasági előadásai.

Ezen előadásokat az egyesület felkérésére részben a gazdasági tanintézetek tanárai, részben külön szakferfiak tartották és pedig Kerpely Kálmán gazd. tanintézeti tanár a »Korai takarmány növények természetéről«, Ferenczy Ferencz gazd. tanintézeti tanár a »Sertésvészről« — ifj. Sporzon Pál gazd. tanintézeti tanár a »Perleuon motorok gazdasági jelentőségéről.« — Szabó Lajos az újlelti és debreczeni szőlőtelep vezetője a »Vinczeller iskolai igazgató a »Homoki szőlőtelepről« tartottak szakszerű előadásokat.

Ezen előadásokat különösen a szőlőtelepítéssel vonatkozóan összesen mintegy 400-an látogatták, sőt az utóbbit még is kellett ismételti, illetve a tárgyról még egyszer kellett értekezni, mert az első előadásról a helyszíne miatt sokan kimaradtak.

E népszerű gazdasági előadások minden esetre emeltek az egyesület tekintélyét és annyi erkölcsi sikert eredményeztek, hogy az egyesület meglegedéssel tekinthet vissza a működésére.

Második nagyobb szabású működése volt az egyesületnek a május havában a Hortobágyon eskös versennyel egybekötött lodjazas, melyet az egyesület a lötenyészési bizottsággal karöltve rendezett s a melyen szinten nagy számú érdeklődő közönség jelent meg a nagyméltóságú Darányi Ignác földművelésügyi miniszter ur látogatása alkalmával a gazdasági egyesület kiküldöttjei által képviseltette magát a miniszter ur kiseretében a Hortobágy és Pallag megtekintése alkalmával.

A nyáron fellépő aratási mozgalmakkal szemben az egyesület nem tartotta szükségesnek állást foglalni, mert a mozgalmak az egyesület hatáskörén belül még alig voltak érezhetők.

Mint a gazdasági egyesületek országos szövetségének tagja részt vett az egyesület az első szövetségi nagy gyűlésen kiküldöttjei által s egyuttal anyagilag is hozzájárult a szövetség támogatásához.

Végül a gazdasági népszerű előadások uiból való életbe léptetését határozta el s felírta a nagyméltóságú földművelésügyi miniszteriumhoz, hogy őt e törekvésben anyagilag is támogatni kegyeskedjék.

Az előadásokkal kapcsolatosan tanulmányi kirándulását is tervbevette és annyiban azt az 1897. év viszonyai megengedik, hogy az előadásokat, mint a kirándulásokat nagyobb szabásban kívánja rendezni.

A tagok számának szaporodására nézve pedig a tagok közt szentesztandó és a város közönsége közt is elterjesztendő aláírási ívek folytán reményel eredményeket elérni.

Ami az egyesület belső működését illeti, tartatott ez évben 1 közgyűlés, 8 választmányi gyűlés és 8 értekezlet.

Az egyesület pénztáráról, — illetve vagyoni állapotáról — Murikózy László egyesületi pénztáros külön jelentésben számolt be, melyből e helyen csak a következőket említjük fel:

Bevétel az 1897. évről 436 frt 79 kr.
Kiadás » 1897. » 434 » 51 »
Az egyesület vagyoni állapota az 1897. év végén 8042 » — kr.

A számadatok megvizsgálására kiküldött bizottság a számadásokat rendben találta s a közgyűlés Murikózy Lászlónak a felmentést megadta.

Ami a taglétszámot illeti, azaz 1897. év végén következő volt: Alapító tag 85, evdijas tag 78, összesen 163.

Jövő évi munkarendünkben, úgy mint eddig, első sorban is tagjaink érdekeit fogjuk szem előtt tartani s azokkal egy a mezőgazdaság, mint a közigazdaság nevezetesebb eredményeit, részint szakelőadásokban, részint tanulmányi kirándulásokban és értekezleteken ismertetni fogjuk.

A fenyegető agrár socializmussal szemben az egyesület a maga hatáskörében mindent el fog követni, hogy e bajon segítsen, annyiban e bajok Debreczen mezőgazdasági viszonyait veszélyeztetnék.

A tervbe vett tanulmányi kirándulások és gépbemutatók oly alapon lesznek rendezve, hogy az azokon való részvétel az egyesület minden tagjára nézve lehetőleg keves áldozattal legyen hozzáférhető.

Az egyesület a jövőben szélesebb alpra kívánja fektetni működését és ennek elérhetésére első sorban tagjait kéri fel, hogy a taggyűlés munkájában segítségére legyenek és élénkebben érdeklődjenek az egyesület ügyei iránt.

Kelt Debreczen, 1898. márczius hó.
Váczy János elnök. Rickl Antal, ifj. Sporzon Pál, titkár.

CSARNOK.

Epizódok Zsiga barátom életéből.

— Humoreszk. —

Irtá: **Viski Böske.**

(Folytatás.)

Okosabbnak találok a párbaj előtti időt megemlékezés nélkül hagyni azon egy eset kivételével, midőn te ez összekocczásani epizód után dagadt képpel beállítottál hozzám és elbeszélte részletesen az esetet azon kérdéssel végezted, hogy nem lehetne-e ezt békés uton elintézni?

Egy olyan pillantást kaptál tőlem ezert jutalmul, hogy siettel biztosítani, miszerint, csak tréfából kérdezted.

A párbaj másnap reggel megtörtént. Megbocsátom neked, kedves Zsiga barátom, hogy kék, meg zöld voltál a hidegtől (ambator augusztus közepén valánk), mert Malyvay ur is tökéletesen ilyen képet mutatott. Lehetséges azonban, hogy Malyvay urat a kétszer akkorára dagadt orra is zsenirozhatta.

Teny az, hogy összecsapatok (ambátor sohse volt még kard a kezetekben, ennek dacára egyhangulag azt választottatok a pisztoly helyett) és vagdalkoztatok a konyhakésként tartott kardokkal vagy egy perczig, mikor is bámulatra méltó egyöntetűséggel ejtettetek el a kardot. Malyvay ur az orrára, te pedig a karodra szorítva a kezedet, nyögtelek duettben.

A megvizsgálás után konstataitá Garda, a doktor ur, hogy egyik seb sem életveszélyes, mire ti siettetek egymásnak kezét nyujtani, öitek békét fogadva.

— Atengedem, bár igazi szívfejdalommal, önnek az imadot Malikat — nagy lelkűsködött a tolook ur.

— Nem fogadhatom el — siettel te teltenni rajta — inkább én állok felre az utból.

— Hagyjatok ezt Malikára eldöntés véget — szót közbe az egyik segéd, a szolgabírósi irnok, mit egyhangulag elfogadtatok.

Délután karonfogva beállítottak Malikához, te felkötött karra, Malyvay ur flastrommal az orrán és előadtátok neki kérészeteket, hogy vála-szon közületek.

Malika bajosan elpirulva süttöte le felemas tekintetű szemét és csak annyit rebegett, hogy meggondolja a dolgot egy hét alatt, akkor majd jöjjenek el a vála-szert.

Nem szükség a tisztelt olva-óknak bizonygatnom, hogy egy hét nagy idő, bizonyos eseteket véve, mint például a mostanit is. A bet szerelmes nem emlékezett vissza, hogy valaha ily hosszú hét lett volna az életükben. Azt találták ki idő öltésül, hogy a legény életől bucsuzgattak miközben olva hatatlan és tetu-pajásokká szegődtek.

Együtt iszogattak a »Zöld párducz«-hoz czimzett vendéglőben, változatosság okéért, hol dalolva, hol vicezeket gyartva. Malyvay ur nóátakat szerzet, te meg Zsiga barátom vicezeket. Ide iktatok egy-egy szemelvenyt:

Isten veled tenger szemű galambom,
Elmegyek én messze innét, ha mondom,
Elmegyek én messze innét egész a más világra,
Gondolj reám, hogyha nézel a hervadó virágra.

Midőn Malyva ur elszavolta e nóát, te Zsiga barátom, úgy nyilatkoztál, hogy képes volna elnyerni a tudományos akadémián egy 100 aranyos díjat, mire Malyvay ur eléggül arcczal sohajtott fel, mely sohajtás a 100 aranyának szöloott.

Te, Zsiga barátom, egy félórai fejtezés után titokzatos arcczal mondtad, hogy felalaltai egy találos kérdést, azzal béka-zöld nyakkendőre illesztve hüvelyk ujadat, azon kérdéssel, hogy milyen ez? »ketszer hátba vágjad Malyvay urat, ki csak azért nem apprehendált meg e barátságotokat koczkatató merényletért, mert te Zsiga barátom, siettel kijelenteni, hogy a találos kérdéshez tartozik.

Midőn Malyvay ur egy órai fejtezés után sem birt nyitjára jönni, büszkén bukenteted ki a megfejtést: »Zöld párducz.«

Valahogy elmúlt még is a kitűzött egy hét s a két barát frakkba (a Malyvay uré kölesökert volt) öltözve indult el kovác-kalapácsként dobogó szivekkel a fontos percz elé.

Az ajtó előtt még megszorítottak egymas kezét, aztán elszantán kopagtattak be.

— Szabad! — kiáltott ki a Malika kisasszony czernavékonyságu hangja.

A két barát benyitott és zavarukban a szobában is elfelejtettek széjjel nevetni. Te, Zsiga barátom, még arra is vtetemedél, hogy jó napot, helyett jó reggelt kívántál, ambator deli 12-5t kongatott a harang éppen.

(Folyt. köv.)

Bámulatos olcsó árak!
Ifj. Kovács S.
 cégénél
 Kossuth-utca 1-ső tkpénztár épület.
5000 pár
 női, férfi és gyermek
csizpó
 1 frttól kezdve.
 Azonkívül
női és férfi

divat cikkek
 alkalmi vétel folytán
 mesés olcsó árban
 beszerezhetők a
fenti cégénél.

Debreczentől fél óra járásnyira az
 alsó-jozsai uton az újföldön egy tanya

kiadó,

mely áll: **100** katasztrális hold **szántóföldből**, felszerelve mindennemű **gazdasági épülettel**, **5** hold **dohányengedély**, **44** hold **őszi vetéssel**

Tudakozódhatni a tulajdonosnál

Jakabovits Aladár urnál,

(Debreczen Kádás-utca 1831. sz.)

Hajdúvármegye és Debreczen sz. kir. város
 főispánjától.

208/1898.

Pályázati hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város közkórháza
 belgyógyászati osztályánál megüresedett
 kiegészítő orvosi állásra, mely állás évi
 400 frt fizetéssel, lakással bent a kór-
 házban, fűtés, világítással és teljes ellátás-
 sal van összbekötve pályázat hirdettek.

Megjegyeztetik, miszerint ezen orvosi
 állás ideiglenes kinevezés útján fog be-
 töltetni, s a kinevezett orvos állása ál-
 landósítására igényt nem tarthat.

Felhívtnak az ezen orvosi állásra
 pályázni kívánók, hogy kellően felszerelt
 pályázati kérvényeiket hozzám f. évi
 április 15-ikének d. u. 5 órájáig annyival
 inkább benyujtsák, mert a később érkező
 pályázati kérvények tekintetbe vételni
 nem fognak.

Debreczen, 1898. márczius 14-én.

Gróf Degenfeld József
 főispán.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczenben a főpostával szemben.

Gyógyszerek

Állatgyógyászati
 cikkek.
 fertőtlenítő és
 kötszerek
 Gummi feeskendők.
 Irrigatorok.
 Fényképezési
 szerek.
 Különlegességek.
 Liqueur
 essenciák.
 Padló-festékek.

Drogueriánkat

[Gyógyáru és illatszer üzletünket]
 ajánljuk a t. közönség
 figyelmébe.

FRANCISCS és JÓNA

Debreczen, Kossuth-utca 3.

Angol, francia
 és német

illatszerek.

Gyógy és pipere

szappanok.

Pouderek.

Fogporok.

Fogkefék.

Vasein és glicerin
 készítmények.

Szövet festékek
 stb.

Meghívás.

Az „ISTVÁN“ gőzmalom társulatnak

1898. márczius hó 27-én délelőtt 10 órakor

Debreczenben a kereskedelmi akadémia dísztermében tartandó

évi rendes közgyűlésére.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság által előterjesztett mérleg az 1897 évről az arra vonatkozó igazgatósági jelentéssel.
2. A felügyelő bizottság jelentése a mérleg megvizsgálásáról.
3. A mérleg helybenhagyása, a felmentvény megadása és az 1897 évi tiszta nyereség feletti intézkedés.
4. A sorrend szerint kilépő két igazgatósági tag helyének választás utáni betöltése.
5. Felügyelő bizottsági 3 rendes és 2 póttag választása.

Debreczen, 1898. márczius hó 7-én.

Felhívtnak azon t. részvényesek, kik a közgyűlésen részt venni és szavazati jogukat gyakorolni kívánják, hogy igazoló jegyeiket — az alapszabály 27-ik cikk értelmében — folyó évi márczius 25 és 26-án délelőtt 10—12 óráig, délután 2—4 óráig a társulat Kossuth-utcai irodájában átvenni sziveskedjenek. — A mérleg és nyereség-vesztesség rovás márczius 19-től kezdve a társulat irodájában megtekinthető.

Az igazgatóság.

Legjobb magvak

az eredeti **Erfurti magvak.**

Kaphatók

Deutsch Albert és Fiánál

Hatvan-utca 1096.

Lóhere és Luczerna magvakat tisztítani
 és arankamentesíteni felvállalunk.